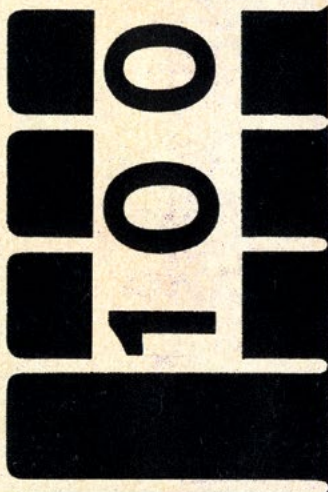

Petr Borkovec
Petříček Sellier & Petříček Bellot

star

Petr Borkovec
Petříček Sellier
& Petříček Bellot

Česká próza

fra

100

100

Petr Borkovec
Petříček Sellier & Petříček Bellot

MADE IN CZECHOSLOVAKIA

NERÖXIN

C.12

C.12

NERÖXIN

ANTICORROSIVE-ANTIEROSIVE

No	9	8	7	6	5	4	3
m/m	2	2¼	2½	2¾	3	3¼	3½

Česká próza

l. ž. 6030 A

fra

Petr Borkovec (1970) se narodil v Louňovicích pod Bláníkem. Píše básně, povídky a texty pro děti. Překládá z ruštiny.

Petr Borkovec

Petříček Sellier & Petříček Bellot

Od autora ve Fra

Vnitrozemí. Vybrané a nové básně

1990–2005, 2005

Berlínský sešit/Zápisky ze Saint-Nazaire, 2008

(Zlodějíček, 2. doplněné vydání 2014)

Milostné básně, 2013

(Wernisch, 2. doplněné vydání 2015)

Rozvláčná vyjádření radosti, 2016

Lido di Dante, 2017

Herbář k čemusi horšímu, 2018

Petr Borkovec
Petříček Sellier
& Petříček
Bellot

fra

Česká próza
Petr Borkovec
Petříček Sellier
& Petříček Bellot

Jako eknihu vydalo roku 2019 Fra,
Šafaříkova 15, Praha 2, www.fra.cz
Elektronické vydání první

© Éditions Fra, 2019
Text © Petr Borkovec, 2019
Author photo © Jana Plavec, 2017
ISBN 978-80-7521-093-7
ISBN 978-80-7521-095-1 (Pdf)
ISBN 978-80-7521-096-8 (ePub)
ISBN 978-80-7521-097-5 (Mobi)

Obsah

HISTORIE SRNČÍ NOHY	
Hledám práci	13
Konec koledování v Louňovicích pod Blaníkem	16
Roháči	20
Natali	23
Historie srnčí nohy	29
Poznámka o houbách	32
V půjčovně kánoí	35
Šídla a motýlice	41
Včerejší příjezd	44
Můj první králík	46
Kůň a ryby	51
Zcela věrná zpráva o tom, jak bylo 15. ledna roku 2019	55
Lovci perel cestou z práce	58
Můj jediný kamarád	61
KURZY KRESLENÍ PTÁKŮ ZA SOUMRAKU	
Tenkrát v devadesátých	67
Nikdo nemiluje muže, který se upaluje v zrcadle	73
Prázdniny teprve začínají	76
Smutek a knihovnice	80
Writer in Residence	83
Hotel Čajkovskij	87
Kurzy kreslení ptáků za soumraku	90
Christa	94
Úvod do veřejného čtení	97
Scény z vyučovacích hodin psaní	100
Vyvekli jelena z lesa a lámou tyče	104
O mé rodině a sýkoře koňadře	108

CIVĚNÍ DO FÍKOVNÍKU S NEZRALÝMI FÍKY

Velice soukromé Slovensko 121

Stodoliště 125

Tržiště Sándora Máraiho 128

Trh u nejstaršího kostela ve městě 131

Chvála hotelové snídaně 133

Brief aus Krems 137

Hans Nepomuk Prügel, Lázně Driburg,
1875, olej na plátně 143

Civění do fíkovníku s nezralými fíky 148

Jaro a Shetlandské ostrovy 151

Před Vánoci v Číně 155

Při čekání na čínské jídlo s sebou 158

Patrick 161

Goliáši na ananasech 165

NA ENTOMOLOGICKÉ BURZE

Press Clay Southworth 171

Zvířecí záchranka 174

Na entomologické burze 179

Láska a hlad a nuzota a tesknota
a nahota 182

„Znali jste Frantu Vyskočilovic? Dlouhého Frantu? Že ne? – nu to vám musím o něm vypravovat!“

Známý, praznámý úvod všech novelistů začátečnicků. Vlastně už více atentát. A já jsem si dnes uchystal na čtenáře atentát zcela podobný! Už jede!

„Tážete se mne, cože mne za posledních osm dní zajímalo nejvíc?“

No já děkuju čtenáři za laskavý dotaz! Málo, tuze málo – skoro nic, abych pravdu řekl.

JAN NERUDA

HISTORIE SRNČÍ NOHY

Je jaro a světlo ráno a světlo večer, konečně. Přes zimu umřelo několik hodných lidí, vyhy-nulo pět šest druhů vodních ptáků, pár ostro-vů zmizelo ve vodě – ale jaro strčilo do dveří a předvádí se se zbrojařským řemeslem: výhon-ky a výrůstky a výmladky vypadají jak zbraně vytažené ze soustruhu, po ostřích a hlavních tečou oleje a šťávy, mazy všeho druhu, pupeny vybuchují, pažby kvetou. Lesklý černý špaček tluče do tmy a jeho tlučení připomíná odjišťo-vání. Všechny pojistky jsou v háji.

Nejradši bych si dal inzerát. Že hledám ja-koukoli práci, že můžu bydlet i v karavanu a že nemám žádné vzdělání. Nebo takhle:

*Hledám práci. Jsem muž 49 let
a hledám štípání a řezání dřeva.
Jsem levný. Jedinou podmínkou
je jakékoliv ubytování.*

Štípal bych a stříhal a prořezával na jaře, ve světle. Rozdělal bych oheň a páлил odumře-lé větve a díval se, jak plameny olizují rozkvet-lý zlatý déšť, co roste u ohniště. Začínal bych v sedm, končil v pět, stovka na hodinu, pak bych šel k řece. Na světlezelených březích je, zdá se, jarní milování v plném provozu: ode-všad se ozývají steny a výkřiky. Ale jsou to jen osamělí rybáři, kteří navnadili, nahodili, roz-

ložili stoličky a na mobilech zapnuli porno. Přátelím se s nimi (jako teď se vším), ale dnes bych je minul a šel trochu dál. Vstoupil bych do vody a vybíral ze dna studené říční škeble a dýchal a cítil, že je všechno v pořádku, začíná jaro a já se – přesně jako jaro – neřítím do průseru. Něco by se našlo, ale nehorší se to, možná se na to dokonce trochu zapomnělo. V klidu bych vybíral velké škeble plné bledého masa (tak plné, že maso přetéká přes ostré okraje), které vypadají jako osahané peněženky nacpané tisíčkami a účtenkami. A prázdné lastury bych pokládal na molo, jednu vedle druhé, a díval se na ně, jak osychají. Želvovina. Perleť. Cín. Nikdo mě nehledá.

Jsem muž, 49 let, a mám jarní práci. Ubytovali mě ve starém hotelu, který předělali na ubytovnu pro dělníky, za pokoj se platí pět tisíc na měsíc; to krásně mám. Pokoj je nic, všechno nejlevnější, ale já mám k silonovým záclonám, dřevěnému obložení a šedomodrému kovu starou důvěru. Líbí se mi tu. Stojím s jídlem u okna a dívám se, jak se silnice otáčí kolem květinářství a pizzerie a jak si auta dávají přednost při odbočování. Dva chlapi z pizzerie chodí každou chvíli na cigáro. Opírají se u kandelábru v zatáčce, kouří a nepromluví. Nebo skoro ne. Kolem nich brzdí auta a pospíchají lidi od vlaku. Do pizzerie zajde málokdo. Květinářka vedle končí den a nechává druhé květinářce vzkaz na ráno. Vzkaz zní:

*Vodu v chladáku jsem vyměnila
a všechny hrnkovky zalila.
Myslela jsem, že když bude dneska kšeft,
tak ráno zajedu pro nějaké zboží,
ale byla to hrůza, tak bude asi lepší,
když se to doprodá. No kdyby náhodou
byl velkej kšeft, tak volej.*

*Paní tady má zamluvenou
begónii do pondělí, chtěla
ji rovnou, ale pak zjistila,
že má málo peněz. Tak
ona si pro ni přijde. Tak zatím.*

Dívám se z okna hotelu do zatáčky a nevidím žádná zvláštní znamení. Jen běžné věci, žádná varování, klid. Ani já sám nemám žádné zvláštní znamení. Kdyby po mně vyhlásili pátrání, kolonka zvláštní znamení jednoduše zůstane prázdná. V mém případě, dalo by se říct, není čeho se chytnout. Je mi dobře.

KONEC KOLEDOVÁNÍ V LOUŇOVICÍCH POD BLANÍKEM

V Louňovicích pod Blaníkem – středočeském městečku, kde se narodil Jan Dismas Zelenka, já a několik dalších lidí – bývalo kolem Velikonoc pěkně. Kvetly staré třešně, psi štěkali na řetězech, slepice se toulaly až ke kostelu a škopky špinavé vody se vylévaly na silnici. Diktovaly se diktáty plné polí, zemědělských strojů, myslivců a těžkého průmyslu. V jarním slunci se leskly archeologické vykopávky, na jejichž okraji kokrhal obrovský hnědý kohout. Kopalo se všude, u náměstí, na nádvoří zámku, ve vlhkých zahradách, na Velkém Blaníku i na Malém Blaníku. Střepey středověkých hrnců se hrnuly z hlíny jako temný hustý pramen. Občas se zatřpytilo stříbro a studentkám archeologie se zatajil dech.

V hlubokém velikonočním tichu se v těch chvílích zjevoval doktor Radoměřský z Národního muzea. Bral okouzleným studentkám z rukou mince, úlomky halštatských spon a náušnic – a bezchybně je určoval. Co řekl, platilo. Nikdo, nikdo nepochyboval: každý v Louňovicích pod Blaníkem tenkrát věděl, že po neomylných slovech doktora Pavla Radoměřského vykvete, jako důkaz, na mezi nový zlatý déšť.

Jednou navečer, končil zrovna Zelený čtvrtek, vyoral traktorista Kudlík pod Velkým Blaníkem stříbrný poklad: hrnec nacpaný stříbrný-

mi tolary. Nechal traktor traktorem (a poklad pokladem, na což nepomyslel) a s hrozným řvaním sypal do městečka pro doktora archeologie. Doktor nebyl doma. V tu ránu Kudlíka popadla hrůza, že mu ten poklad mezitím někdo vyfoukne a s pulkou nevěřícího městečka, kterou zburcoval jeho nekřesťanský povyk, se zas hrnul zpátky na pole. A velikonoční světe div se! U pokladu klečel doktor Radoměský se štětečkem v ruce a jeho odborné polní kázání trvalo přes hodinu. „Namouduši, chlapi, jak to moh vědět? Kde se tam sakra vzal?“ kroutil Kudlík hlavou večer v hospodě.

Archeolog Radoměský měl ke všemu půvabnou manželku. Dáma, říkávala moje babička. Kráska, která neví, který zvíře dřív, říkával můj otec. Kdo by se neohlédl, když v neděli odpoledne, v bílém oblečení a ruku v ruce, vcházel ten pár na faru k děkanu Oktábcovi, proslulému vynikající kávou? Všichni se ohlédl! I kosi na lípě!

I já jsem se ohlížel. Bylo mi čtrnáct a měl jsem starosti, v nichž kráska Hana Radoměská hrála důležitou roli. Vysoká, s hustými vlasy, jejichž přirozený odstín byl nepochopitelně světlý, skoro bílý. Nosila drdol, který byl věčně trochu uvolněný a pohupoval se jí nad nápadně dlouhým krkem jako blyštivě bílé volavčí hnízdo. Když na ni dnes vzpomínám – na její průsvitné ruce a bezbarvé obočí, na sluneční brýle, které neodkládala – myslím, že byla albínka. Nebo poloviční albínka, jestli je něco takového možné. Vypadala jako filmová he-